

זוא רצה כסף ואשה אקדח שם קץ לחיי

יהושע מעולם להסתדר בעבודה קבועה. ירד לראשונה לגרמניה, ארץ הולדתו, לפני כשש שנים. בכונה לקבל פיצויים ואולי גם עבודה. הוא הצליח לעבוד שלושה חודשים כפועל בבית-חרושת לגרבי נילון, אך חזר ארצה אל אשתו, שקיימה את המשפחה בי עבודתה כפועלת-נקיון. היתה זו שיבה, רק כדי לאסוף כסף לשהיה נוספת בגרמניה. אשתו נתנה לו את הסכונותיה, מכרה את רהיטי ביתם, עברה עם ילדיה לגור אצל הוריה, כדי לתת לו סיכוי גוסס. הפעם החליט יהושע לנסות את מזלו בענף ה-בארימ. הוא נקלע לטרייר, אסף הלוואות מכל צד, חזר את הגדול במועדוני-הלילה שבפריז.

כסף לא שלח הביתה. תחתיו שלח מכתבי אהבה גירושיים. מי אני ומה אני שזכיתי באשה מסורה כמותך, כתב אל אשתו באחד מסדרה ארוכה של מכתבים, שהוכיחו כי מאחורי דמותו של הגבר הקשוח וקל-הדעת הסתתרה נשמה רגשנית. האמיני לי, נש-מתי, אינני שוכח זאת. לא פעם ולא פע-מלברוה. מועז? משום שאיני יכול בלעדיך. את הסרה לי כחמצן לגשימה. מרוב געגו-עים אליך אני הולך ומיסמסם.

אבל מה אעשה? לאן אחזור? מה מחכה לי? לא כלום, לא כלום ולא כלום! אין לי בית, לא אניע בבית לעבודה כשרה ולגנוב אינני מסוגל. האמיני לי, מתוקתי, חי כאן גיהנום. מה שיותר שמח בחוץ ומה שיותר כאלאגאן — יותר אני מתגעגע הביתה. יודעת את מה הייתי נותן עשוי בשביל לילה איחך? המש שנים מחיי. האשה המשיכה לעבוד, לגדל את ילדיהם.

גרמניה, נמש את במועדון לילה גרמני

יהושע נשא עמו תמיד אקדח צמוד, עוד לפני שירד לגרמניה. בלעדיו הרגיש את עצמו חסר בטחון. השאלה היתה אם היה זה הוא עצמו שהפעיל את האקדח, או שמא ירה בו מישהו אחר. כחן שבשעת המות נכחה רק מארן לידו, נפל החשד באופן טבעי עליה. הועלתה סברה שהיא הפעילה את האקדח כאמצעי התגוננות נגד התקפה אלימה של יהושע עליה, דבר שלא היה בלתי-סיבירי במשטרה-הריב הכרוני בין שני בני הזוג.

גם בפני המשטרה הגרמנית ניצבה ה-אפשרות שהיה כאן מעשה רצח. אולם ה-ניתוח-שלאחר-המות והחקירה לא העלו שום הוכחות נגד מארן. עורך-הדין הישראלי של אשתו הראשונה של יהושע, ששהה אותם ימים בגרמניה כדי לכפות על יהושע לשלם את המזונות עבור ילדיו, לא הצליח גם הוא להעלות דבר.

שבוע אחרי המות עדיין אפפה אותו תעלומה: רצה או התאבדות? אלא שבסוף השבוע הגיעה החיידה אל סיומה. היה זה בצורת מכתב בגרמנית, שהגיע לישראל לפי כתובתם של ילדי יהושע כ"ץ.

„האבא שלכם נפרד מן החיים“, אמר ה-מכתב. „אתם צריכים לסלוח לו על כל היסורים שגרם לכם. הוא אהב אתכם הרבה יותר מכפי שאתם יכולים לדעת ומכפי ש-הוא עצמו מסוגל היה להראות. אינכם יכולים להבין עד כמה קשה היה לו, מפני שאתם עוד ילדים. הוא נשא את תמונותיכם תמיד בכיסו ובלילה שם אותם בכוננית שליד מיטתו. היה לו קשה מאוד ותמיד ה-ת-געגע אליכם ואל ישראל.“

קודמות. הוא לא הצליח לחסוך. כל מה שזכננו, יצא כבר למחרת היום.

זה לקח שנה בדיוק עד שמארן היפה וה-אוהבת הבינה שבדרך זו לא יגיעו לשום דבר. היא החלה לדרוש לנהל את העסקים, שהה עם בעלה כל הלילות במועדון-הלילה שלו. החיילים האמריקאים והתיירים שנקלעו למקום לא הבחינו בינה לבין ה-מארחות והזונות ששרצו שם, היו מנסים לשלוח ידיים, לנהל פלירט קצר. כבעלת ה-מקום לא יכלה מארן אלא לדחות אותם בי-נימוס. על רקע זה ועל רקע המצב הכלכלי

אחרי זה הבינה האשה החוקית שהקרב עבודה אבדו. היא עדיין אהבה את יהושע, היתה מוכנה לקבלו, ולוא רק כדי שלילדה, בת בגיל 9 וכן בגיל 11, יהיה אב. אבל לא היה לה כלום מה להציג מול הגרמניה הצעירה והיפה.

היא הסכימה לגירושין מתוך תקווה ש-לפחות אז תקבל דמי-מוזנות עבור ילדיה. היא לא ראתה פרוטה. יהושע טען כי רק בגרמניה יוכל להרויח כסף, ישלח משם את דמי-המוזנות של הילדים. האשה הסכימה גם לזאת, ביטלה את צו עיכוב-היצאה

מוזנות ליד הבר

„אנא, השפיעו גם על אמכם שתסלח ל...“

החתימה היתה של מארן כ"ץ. בשולי ה-דף היה הוסיפה: „אביכם נקבר לפי מנהג ה-דת היהודית בבית-הקברות היהודי בטריר, ב-15 בספטמבר.“

אל המכתב היו מצורפות מספר תמונות, תמונות הילדים המתייכים, שיהושע היה נישא עמו. מאחורי אחת התמונות היתה כתובת בעברית: „תהיו בריאים ותסלחו לי. אני אוהב אותכם גורא, מתוקים שלי, חבל, אבל אני לא יכול יותר!“

שלא השתפר, פרצו בינה לבין יהושע מרי-בות קולניות.

היה זה אחרי ריב סוער, כאשר נשמעה היריה במועדון. המשטרה שהוזעקה יכלה לשמוע את סענתה של מארן: „הוא נטל אקדח והתאבד.“

„הוא לא היה אדם המסוגל ליטול את חיי עצמו“ טענה לעומתה בתליאביב אשתו הראשונה. „הוא היה כבר במצבים קשים פי אלף ומעולם לא העלה על דעתו להתי-אבד. הוא היה מסיגל לקחת את חיי ה-אחרים, אבל לא את חיי שלי.“

יהושע, מארן וגני כ"ץ חזרו לגרמניה לחיי הלילה של טרייר. „הדולארים כבר בדרך“, כתב יהושע לאשתו הראשונה. חלפה שנה והיא לא האתה מטבע.

★ ★ ★
סלחו לאבא!

בפעם האלף ואחת ניסה יהושע בי-גרמניה לבנות את חייו מחדש. משפחתה של אשתו החדשה עזרה לו בהלוואות. מועדון-הלילה שלו שיגשג, אולם הוא היה שקוע בחובות עד צוואר, עוד משהייתו ה-

לרעוב ולאהוב את הגבר של חייה, שזאו נישאה לו לא רחתי עימו אפילו שבוע אחד של אושר. לבסוף הוא חזר. היא היתה בסוחה שהוא חזר אליה, למרות שזוכה היה עיני, חסר-פרוטה וחסר-כל, היתה מוכנה להמשיך ולהקריב את חייה בשבילו. אלא שהפעם טען יהושע כי הוא חולה. אסור לו לעבוד, הוא מוכרח לנח. הוא חייב לאסוף עוד כסף כדי שיוכל לחזור לגרמניה לניתוח. האשה האמינה לו. עד ש-בוקר אחד מצאה מכתבים, עליהם היו סבור עות ושיקות בשפתון. הם היו כתובים גר-מנית.

מתמונה שנשרה מתוך אחד המכתבים הבינה האשה מי היא יריבתה: צעירה בת 18, יפה, זוהרת, בלונדית וגרמניה.

★ ★ ★
הדולארים שבדרך!

מארן פרוידנברג, ילידת ליטא, מ-משפחה גרמנית שמרנית, טענה כי סבה היה יהודי, דבר שהכריח את אביה להימלט להולנד בתקופת המלחמה. בת 17 היתה כבר בתו של סוכן-הביטוח דוגמנית ידועה, ש-אף הוכתרה בתואר „מיס מאניקין“ הגרמנית. היא הכירה את יהושע כ"ץ, שעה שבא לי-בטח את מכוניתו-אצל אביה. הוא הזמן לביתה, הלך לחנות בתצוגות האופנה שלה. כעבור חודשים כבר קנה לה טבעת. הכל היה מוכן לנישואין מלבד הגט מן-האשה בישראל. כאשר נשאר יהושע תקוע בארץ, אחרי שאשתו גילתה את דבר קיומה של מארן, סירבה להעניק לו גט ואף הר-ציאה לגביו צו איסור-יציאה מן הארץ, הגיעה מארן אליו.

היא לא הייתה לבדה. כעבור שבועיים בדיוק ילדה בוסו את בתם — גיני. לא היתה להם פרוטה ולא בית. אבל מארן היתה צעירה, נאיבית, עליזה ומליאת אמונה. היא החלה לעבוד כדוגמנית, קיבלה משרה בחנות הלבושה. הם גרו בבית ערבי דולף בדרום תליאביב. יהושע ניסה למצוא עבודה כדי כזו לפרנס את שתי משפחותיו. יום אחד נפגשו שתי הנשים של יהושע. הפגישה הסתיימה בהתערבות המשטרה אחרי תיגרת-ידיים בה נמרטו שערות, נחרטו שריטות והושמעו זעקות בעברית: „נאצית! אייכמן!“

לפני הנסיעה מארן עם בתה גיני, זמן קצר לפני שחזרה עם יהושע כ"ץ לגרמניה, שם מצא את מותו מכדור-אקדח, לפני שבוע ימים. למרות שמועדון-הלילה שלהם שיגשג, לא הצליחו השניים להתגבר על חובותיהם.

לפני הנשיאה מארן כ"ץ מדגימה שמלת משי-כית לפני אשת נשיא חוף-השנן הב. למרות ששבועיים אחרי שהגיעה לישראל ילדה בת, יצאה מארן מיד לעבודה כדי לפרנס את אהובה הישראלי, שנשאה אחר-כך לאשה.